

O&O

PROJECT

*Manege voor mensen
met een verstandelijke
en/of lichamelijke
beperking*

▶ naam:

▶ klas:

[Technasium]

Manege voor mensen met een verstandelijke en/of lichamelijke beperking

► Informatie voor de leerlingen

► Inhoud

- 1 De opdracht
  - 2 Het beroep
  - 3 De organisatie
  - 4 Begeleiding
  - 5 Beoordeling en evaluatie
- A Plan van aanpak
  - B Persoonlijk verslag
  - C Evaluatie van mezelf
  - D Evaluatie van een ander teamlid

Manege voor mensen met een verstandelijke en/of lichamelijke beperking

► **Waar je werkt**

In dit project werk je als Ingenieur Dier- en Veehouderij, met specialisatie Dierenverblijfinrichting, voor ORO Locatie Het Rijtven in Deurne.

Het Rijtven is een woon- en zorgvoorziening waar ongeveer 175 mensen met een ernstige verstandelijke en/of lichamelijke beperking wonen. Deze mensen krijgen hier intensieve begeleiding. De locatie is erop gericht om mensen zoveel mogelijk activiteiten te bieden. Bij Het Rijtven zijn voorzieningen voor dagbesteding en mogelijkheden voor recreatie, waaronder een manege, een zwembad en een speeltuin.

Jullie opdracht gaat over de manege van Het Rijtven. Leo Ronde is de hoofdverantwoordelijke en werkt al 40 jaar bij Het Rijtven. Hij verzorgt de paarden en begeleidt de cliënten die er komen paardrijden.

► **Situatie**

De mensen die op Het Rijtven wonen, hebben diverse mogelijkheden om hun dag in te vullen. Er is onder andere de mogelijkheid om paard te rijden. Op de huidige locatie is een kleine manege aanwezig met zes paarden. De manege is momenteel gevestigd aan de rand van Het Rijtven. Hier is een weide waar de paarden dag en nacht in staan. Het stalgebouw wordt gebruikt om het voer en tuigage in op te slaan. Hierdoor is er geen plaats meer voor paardenboxen. De locatie is moeilijk toegankelijk voor rolstoelers.

Dierenwelzijn

Dierenwelzijn gaat over de kwaliteit van het leven van een dier. Elk dier probeert z'n behoeften op peil te houden. Als het honger heeft gaat het eten, als het wil rusten zoekt het een comfortabele ligplek. Als een behoefte regelmatig of langdurig niet bevredigd wordt ontstaan er welzijnsproblemen.

De mate van welzijn van een dier kan worden beoordeeld aan de hand van de vijf vrijheden. Een dier moet vrij zijn:

- Van dorst, honger en onjuiste voeding;
- Van fysiek en fysiologisch ongerief;
- Van pijn, verwondingen en ziektes;
- Van angst en chronische stress;
- Om het natuurlijke (soorteigen) gedrag te vertonen.

(Bron: Ministerie van LNV,

http://www.minlnv.nl/portal/page?_pageid=116,1640785&_dad=portal&_schema=PORTAL)

Voor deze opdracht is het van belang om met alle punten rekening te houden. De verblijven moeten zo ingericht zijn dat de paarden zich er thuis voelen. Daarnaast moeten het veilig zijn voor mens en paard.

► **De opdrachtgever**

De opdrachtgever is Leo Ronde. Hij is van ORO Locatie Het Rijtven in Deurne.

► **De opdracht**

Leo Ronde wil dat jullie een nieuwe manege ontwerpen waar mensen met een verstandelijke en/of lichamelijke beperking veilig kunnen paardrijden en de paarden kunnen verzorgen. Er moeten tenminste zes paarden gehuisvest kunnen worden.

Leo wil dat je rekening houdt met de volgende zaken:

- De manege moet voor rolstoelers goed toegankelijk zijn.
- Het verzorgen en het rijden van de paarden moet op een verantwoorde en veilige manier gebeuren.
- De paarden moeten zich op hun gemak voelen in de manege. Je moet dus rekening houden met de vijf vrijheden en hun welzijn.

Om tot een goed eindresultaat te komen moet je aan een aantal onderdelen werken:

1 **Analyse van de huidige situatie**

1. De opdrachtgever wil dat jullie gaan kijken naar hoe je paarden het beste kunt huisvesten. Daarnaast wil hij graag dat je bekijkt hoe een manege eruit ziet.
2. Bekijk ook de wijze waarop de paarden op dit moment bij Het Rijtven gehuisvest zijn.
3. Verder is het van belang te weten te komen wanneer een gebouw rolstoelvriendelijk te noemen is. Welke afmetingen zijn nodig (stalgang, deuren, etc.).
4. Welke veiligheidseisen worden gesteld wanneer gehandicapten zich in een gebouw bevinden?
5. Hoe garandeer je de veiligheid van de cliënten?
6. Zijn er keurmerken voor rolstoelvriendelijke gebouwen?
7. De opdrachtgever wil graag een overzicht van de gevonden informatie.

De opdrachtgever wil graag een uitgebreide beschrijving van de gevonden informatie.

2 **Oriëntatie**

1. Oriënteer je op het natuurlijke gedrag van een paard.
2. In welke situatie voelt een paard zich op zijn gemak?
3. Hoe gaan paarden met elkaar om?

Maak hiervan een poster die je halverwege het project presenteert. De informatie die je gebruikt hebt, bewaar je in je map.

3 **Programma van Eisen opstellen**

In de opdracht staan al een aantal eisen gegeven. Vul deze eisen aan en maak hiervan een Programma van Eisen (PvE) waaraan de manege voor mensen met een verstandelijke en/of lichamelijke beperking moet voldoen.

4 **Technische tekening**

De opdrachtgever wil graag 5 verschillende schetsen. Van het beste idee maak je een technische tekening van het vooraanzicht, zijaanzicht en bovenaanzicht in SketchUp. Geef bij deze tekeningen een korte beschrijving.

5 **Ontwerp manege**

De opdrachtgever wil graag dat jullie een ontwerp maken van de nieuwe manege. Dit kan een maquette of een 3D simulatie op de computer zijn.

Afronding

De opdracht wordt afgerond met een presentatie van jullie maquette aan dhr. Leo Ronde. Bij de presentatie maken jullie duidelijk hoe je tot het ontwerp bent gekomen en waarom hij voor jullie ontwerp moet kiezen.

Ingenieur Dier- en Veehouderij, Specialisatie: Dierenverblijfinrichting

► **Dier- en Veehouderij, Dierverblijfinrichting**

Als je afgestudeerd bent als ingenieur aan de opleiding Dier- en Veehouderij dan kun je in verschillende beroepen terecht. Het bedrijfsmatig houden van dieren staat tijdens deze opleidingen centraal, maar tijdens je opleiding kun je je specialiseren in verschillende vakgebieden. Denk daarbij bijvoorbeeld aan mogelijkheden als tractorteknik, voeding, diergedrag, journalistiek, evenementenorganisatie, economie, bodem en planten, educatie, stalinrichting, dierenwelzijn, diergezondheid, etc.

Een afgestuurd ingenieur Dier- en Veehouderij kan dus werkzaam zijn in vrijwel alle bedrijfstakken die met dieren te maken hebben, dus van ondernemer of dierverzorger tot voedingsadviseur, dierverblijfinrichter, evenementenorganisator of journalist.

Als je je tijdens je opleiding Dier- en Veehouderij specialiseert in Dierverblijfinrichting leer je alles over de aspecten die van belang zijn bij het ontwerpen van een dierverblijf. Diergedrag, de omgeving van het dier en het dierenwelzijn zijn hierbij van groot belang. Daarnaast moet je kijken welke materialen geschikt zijn voor het dier, of hoe verschillende materialen te combineren zijn. Je moet kijken naar de kosten en opbrengsten van het ontwerp en naar gebruiksvriendelijkheid voor de ondernemer en zijn werknemers. Je moet natuurlijk ook de wettelijke eisen aan dierenverblijven kennen en deze kunnen toepassen. Door de vele verschillende aspecten, is het een breed beroep waar je veel kennis en vaardigheden in kwijt kunt.

► **Het werk**

Als Ingenieur Dier- en Veehouderij, met specialisatie Dierenverblijfinrichting, ontwerp of verbeter je dierenverblijven. Dit kan variëren van kraamstallen voor zeugen tot een nieuw verblijf voor neushoorns in de dierentuin. Je werkt altijd intensief samen met de klant en moet goed luisteren naar zijn wensen en eisen. Daarnaast is het erg belangrijk dat jij klantspecifiek kunt werken en met een oplossing komt die precies past bij die ondernemer. Je moet kunnen omgaan met belangen, dus afwegingen maken tussen de belangen van het dier en die van de ondernemer. Je moet veel kennis hebben van dieren en hun leefomgeving en technische oplossingen voor verblijven. Ook moet je out-of-the-box kunnen denken en met minder voor de hand liggende oplossingen komen als die het beste resultaat opleveren. Natuurlijk zul je goed op de hoogte moeten zijn van de nieuwste dierenwelzijneisen en wetten en de moderne technieken om aan deze eisen te voldoen. Het is aan jou de taak om de wensen en eisen zo te combineren dat je een dierenverblijf ontwikkelt wat voor de klant, voor het dier en voor de wet voldoet.

Het werk is gevarieerd en afwisselend, waarbij je veel van jezelf en je kennis kunt laten zien. Zoek je uitdagend werk met dieren dan is Ingenieur Dier- en Veehouderij zeker een beroep voor jou!

► **Waar kun je de opleiding volgen?**

De opleiding Dier- en Veehouderij kun je met een Havo-, Vwo- of MAS-diploma volgen aan Hogeschool HAS Den Bosch en duurt ongeveer vier jaar. De opleiding richt zich op het bedrijfsmatig houden van dieren voor productie, natuurbeheer, gezelschap, sport of hobby. Tijdens de opleiding kun je je specialiseren in allerlei richtingen die jij interessant vindt. Hieronder valt ook de module Dierenverblijfinrichting. Zie voor meer informatie www.hasdenbosch.nl.

De opleiding Dierwetenschappen kun je volgen aan de universiteit in Wageningen.

Dierwetenschappen is een brede toegepaste Dierbiologie-opleiding, waarin je je richt op dieren die een relatie tot de mens hebben zoals voedselproductie (koeien, varkens), gezelschap (honden, katten), natuurbeheer (heideschape, schotse hooglanders), recreatie (dierentuindieren, paarden) of educatie (dierentuindieren). Je leert hoe je deze dieren gezond houdt in hun omgeving. Zie voor meer informatie www.wur.nl.

Daarnaast kun je dit werk ook doen als werktuigbouwkundige. De studie werktuigbouwkunde kun je volgen aan de HTS. Hier kun je naartoe met een Havo- of Vwo-diploma en de opleiding duurt vier jaar. De studie is bijvoorbeeld te volgen aan de Technische Universiteit Eindhoven. Als werktuigbouwkundige mis je wel de specifieke kennis over dieren en dierenverblijven.

Beroepsprofiel Ingenieur Dier- en Veehouderij, Specialisatie: Dierenverblijfinrichting

Competentie	Belang voor de functie			
	<i>nauwelijks</i>	<i>behoorlijk</i>	<i>erg</i>	<i>speciaal</i>
	1	2	3	4
Teamwork				
Netwerken			X	
Teambuilding			X	
Omgaan met conflicten		X		
Omgaan met belangen				!
Communiceren met collega's		X		
Productgericht werken				
Communiceren met de klant				!
Opdracht vertalen naar product			X	
Ontwerp verdedigen			X	
Omgaan met druk			X	
Keuzes maken			X	
Plannen & organiseren				
Kennis van ontwerpproces en product				!
Projectmatig werken			X	
Faseren		X		
Analyseren van problemen			X	
Documenteren		X		
Inventiviteit				
Openstaan voor andere invalshoeken				!
Eigenwijs zijn		X		
Maatschappelijke interesse			X	
Technisch en ruimtelijk inzicht			X	
Technisch-creatief vaardig			X	

Groepsindeling

Tijdens het 1^e dagdeel van dit project worden er teams samengesteld. In een goed team werken mensen samen met verschillende kwaliteiten.

Lees de informatie over het beroep en het beroepsprofiel in de handleiding. Schrijf daarna hieronder drie kwaliteiten van jezelf op die goed van pas komen bij deze opdracht en dit beroep.

Kwaliteit 1: _____

Kwaliteit 2: _____

Kwaliteit 3: _____

Ga nu op zoek naar 3 klasgenoten die andere kwaliteiten hebben en waar je denkt goed mee te kunnen samenwerken. Als je een team gevormd hebt, geef je het team op bij de docent. Pas als iedereen in de klas in een goed team zit, wordt de teamindeling vastgesteld door de docent.

Rooster

	Dagdeel 1	Dagdeel 2
Week 1	Introductie en uitleg opdracht. Groepsindeling. Vorbereiding bedrijfsbezoek.	Bedrijfsbezoek Het Rijtven Deurne.
Week 2	Schrijven bezoekverslag en analyse huidige situatie. Start oriëntatie.	Oriëntatie.
Week 3	Oriëntatie afronden.	Programma van eisen maken en afronden.
Week 4	Start technische tekeningen.	Technische tekeningen afronden.
Week 5	Start maquette manege.	Maquette manege.
Week 6	Maquette manege.	Maquette manege afronden. Vorbereiden eindpresentatie.
Week 7	Eindpresentaties.	Procesbeoordelingen.

Bedrijfsbezoek / excursie

Jullie gaan met de fiets een bezoek brengen aan Het Rijtven in Deurne. Jullie krijgen bij deze woon- en zorgvoorziening een rondleiding en kunnen hier vragen stellen. Denk er aan dat dhr. Leo Ronde tijdens deze opdracht jullie opdrachtgever is.

Materiaalvoorziening

Voor materialen voor de manege moet je bij de docent zijn. Je moet wel een materiaallijstje inleveren, want we hebben niet zomaar alles op school klaarliggen.

▶ **Begeleidende docenten**

De begeleiders van dit project zijn Josine Görtzen en Martine van der Zanden.

▶ **Plan van aanpak en groen licht**

Aan het begin van elke dag maak je met je team een plan van aanpak (zie het formulier Plan van aanpak achter in deze handleiding). Daarin schrijf je op wat je deze dag gaat doen en hoe jullie team de taken verdeeld. De begeleidende docent moet een handtekening onder het plan van aanpak zetten, dan krijg je groen licht en pas dan kunnen jullie met het werk aan de slag.

▶ **Persoonlijk verslag**

Iedereen maakt elke dag een persoonlijk verslag. Je beschrijft hoe het werk verlopen is en wat jouw bijdrage is geweest. Doe dit steeds aan het eind van de dag. Je verzamelt op deze manier gegevens die je later kunt gebruiken voor de procesbeoordeling en de evaluatie. De docent kan op elk moment je persoonlijke verslagen opvragen, zodat hij kan zien of het bijgewerkt is en om te zien wat er in staat. Zorg dat je ze tijdens het project steeds bij je hebt.

▶ **Ruzie of vastlopen**

Als het team vastloopt of ruzie krijgt, blijf er dan niet mee rondlopen. Verberg het niet voor de docenten, daar verlies je een heleboel tijd mee. Stap op tijd op de docent af en maak een afspraak om over de problemen te praten. De docent kan je helpen om weer op het goede spoor te komen. Het oplossen van een ruzie of vastlopen met de opdracht is een onderdeel van het (leer)proces. Het vragen om hulp is dus juist goed.

▶ **Vakdocenten**

Het kan gebeuren dat je iets wilt weten wat de begeleidende docent(en) jullie niet kunnen leren, maar wel een bepaalde vakdocent.

De docent tekenen kan jullie bijvoorbeeld uitleggen hoe je een goede tekening op schaal maakt. De docent techniek kan jullie helpen bij het maken van de maquette van de manege. Als je hulp nodig hebt van een bepaalde vakdocent, vraag dan in de les of de docent er een paar minuten aan wil besteden. Vragen staat altijd vrij.

5 BEOORDELING EN EVALUATIE

Productbeoordeling

(de punten voor dit onderdeel krijg je als team)

Onderdeel	Maximaal te behalen punten	Behaalde punten
1 Ontwerp manege	25 punten	punten
2 Presentatie	25 punten	Punten
Totaal	50 punten	punten

Procesbeoordeling

(de punten voor dit onderdeel krijg je individueel)

Onderdeel	Maximaal te behalen punten	Behaalde punten
1 Inventiviteit	20 punten	punten
2 Aandeel bij beslissingen	10 punten	punten
3 Taakvervulling	10 punten	punten
4 Afspraken maken en nakomen	10 punten	punten
Totaal	50 punten	punten

Evaluatie

(hier krijg je geen punten voor, maar het is een verplicht onderdeel)

Onderstaande vaardigheden worden door de ingenieur Dier- en Veehouderij het belangrijkste gevonden voor het uitoefenen van hun beroep. Daarom zijn dit de vaardigheden waar je naar kijkt bij het evalueren. Hoe goed kun jij dit? Hoe graag doe jij dit? Waar zou je beter in kunnen en willen worden?

Omgaan met belangen

Iedereen kan ideeën hebben over de beste manier van werken of wat het beste resultaat is. Daar raak je niet boos of gefrustreerd over maar je probeert samen de beste oplossing te kiezen.

Communiceren met de klant

Als je de klant (of opdrachtgever) spreekt dan luister je zo goed mogelijk en stel je vragen zodat je precies weet wat de klant wil. Als je een presentatie geeft, past die bij de opdracht van de klant.

Kennis van ontwerpproces en product

Je bent nieuwsgierig en geïnteresseerd in het product waaraan je werkt en je zorgt dat je er zo veel mogelijk over te weten komt. Je kunt stap-voor-stap werken aan de ontwikkeling van een nieuw product.

Openstaan voor andere invalshoeken

Je kiest liever een nieuwe en onbekende weg dan het begaande pad. Als er onverwachts nieuwe mogelijkheden opduiken sluit je je daar niet voor af.

A PLAN VAN AANPAK

Teamleden: _____

Begeleider: _____

Week: _____

Naam van het project: _____

Onderdeel Aan welk onderdeel of onderdelen gaan jullie werken?			
Werkzaamheden Welke werkzaamheden gaat het team uitvoeren?	Taakverdeling Hoe verdelen jullie de taken?	Planning Hoe plan je de werkzaamheden?	Materialen Welke materialen heb je nodig?
Overleg Wanneer overlegt het team en waarover?			
Resultaten Wat wil het team aan het einde van de periode af hebben?			

Groen licht door de docent: _____ (paraaf)

B PERSOONLIJK VERSLAG

Naam: _____

Begeleider: _____

Week: _____

Naam van het project: _____

Wat heb ik deze week bereikt?

Kijk naar de punten uit het plan van aanpak

Hoe heb ik deze week gewerkt?

Kijk naar de punten uit het beroepsprofiel en de procesbeoordeling

C EVALUATIE VAN MEZELF

	Project	Paraaf docent
Projectnaam	Manege voor mensen met een verstandelijke en/of lichamelijke beperking	
Beroep	Ingenieur DV, Dierenverblijfinrichting	
Klas		
Naam		

Lijkt het beroep mij iets?

Ja /nee, omdat

Onderdeel	Hoe goed was ik hierin?			
	<i>Slecht</i>	<i>Niet goed</i>	<i>Best goed</i>	<i>Heel goed</i>
Omgaan met belangen				
Communiceren met de klant				
Kennis van ontwerpproces en product				
Openstaan voor andere invalshoeken				
Ruimte voor een opmerking:				

Onderdeel	Wat vinden anderen van mij?			
	<i>Slecht</i>	<i>Niet goed</i>	<i>Best goed</i>	<i>Heel goed</i>
Omgaan met belangen				
Communiceren met de klant				
Kennis van ontwerpproces en product				
Openstaan voor andere invalshoeken				

Wat ik me voorneem voor een volgend project

- 1
- 2
- 3

D EVALUATIE VAN EEN ANDER TEAMLID

	Project
Projectnaam	Manege voor mensen met een verstandelijke en/of lichamelijke beperking
Klas	
Mijn naam	
Naam teamlid	

Onderdeel	Hoe goed was hij/zij hierin?			
	<i>Slecht</i>	<i>Niet goed</i>	<i>Best goed</i>	<i>Heel goed</i>
Omgaan met belangen				
Communiceren met de klant				
Kennis van ontwerpproces en product				
Openstaan voor andere invalshoeken				
Ruimte voor een opmerking:				